

3. Постанова Верховного Суду від 06.06.2018 р. у справі № 908/1029/16 Верховний Суд // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/VS181354.html
4. Примає В. Д. Допустимість відшкодування моральної шкоди, завданої у зв'язку з вчиненням або порушенням корпоративного правочину / В. Д. Примає // Корпоративні правочини : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (27–28 вересня 2013 року). – Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. – С. 154–158
5. Грибанов В. П. Пределы осуществления и защиты гражданских прав / Грибанов В.П. – М.: Изд-во МГУ, 1974. – 284 с.
6. Штим Т. Роль акціонерних угод в попередженні та вирішенні корпоративних конфліктів / Т. Штим // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2012. – С. 104-107.

Ключові слова: корпоративний договір, форми захисту, способи захисту, корпоративні права, господарські товариства.

Ключевые слова: корпоративный договор, формы защиты, способы защиты, корпоративные права, хозяйственные общества.

Key words: shareholder agreement, shareholder agreements, forms of protection, methods of protection, corporate rights, business companies.

ФЕДОСОВА АЛІНА ГЕОРГІЇВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри господарського права і процесу*

РЕСУРСНІ ЦЕНТРИ ЯК ПЕРСПЕКТИВНА ФОРМА ДПП У СФЕРІ ОСВІТИ І НАУКИ В УКРАЇНІ

Освіта і наука в незалежній Україні завжди потребували додаткового фінансування та додаткових ресурсів для того, щоб реалізувати наявний потенціал у повній мірі. В нинішній період світової економічної кризи, зумовленої розповсюдженням COVID-19, проблема фінансування сфери освіти і науки в Україні лише загострюється. Поряд із цим, саме освіта і наука є тією сферою, від якої напряму залежить економічний та соціальний добробут українців у майбутньому, адже нормативно закріплено, що «освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави» [1], а «рівень розвитку науки і техніки є визначальним чинником прогресу суспільства, підвищення добробуту громадян, їх духовного та інтелектуального зростання» [2]. Саме тому, окрім прямого бюджетного фінансування, необхідним є пошук різноманітних альтернативних шляхів забезпечення освіти і науки всіма необхідними ресурсами для їх підтримки та розвитку, і, в першу чергу – за допомогою приватних інвестицій.

Одним з найбільш ефективних способів залучення приватних інвестицій в державний сектор економіки у сучасному світі є державно-приватне партнерство (далі – ДПП). Таке партнерство є довгостроковим співробітництвом між державою та приватними компаніями, в основі якого лежить розподіл ризиків та завдань для реалізації суспільно значущих проектів. На сьогоднішній день у світі існує велика кількість форм, в яких може здійснюватися таке співробітництво щодо проектів у сфері освіти і науки. Однією з них, та найновішою в правовому полі України (законодавча база для створення та функціонування ресурсних центрів вперше з'явилася в Україні наприкінці 2018 року), є ресурсний центр.

Ресурсні центри є формою поєднання, інтеграції та концентрації ресурсів від різноманітних власників (держави, роботодавців, освітніх установ, фізичних осіб) для освітньо-виховної та науково-дослідницької діяльності. На сьогоднішній день в Україні ресурсні центри існують лише на рівні шкільної освіти, тому єдиним терміном, що використовується в чинному законодавстві для позначення таких організацій, є міжшкільний ресурсний центр (далі – МРЦ). Відповідно до Положення про МРЦ, міжшкільним ресурсним центром є юридична особа, що здійснює ресурсне забезпечення освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти, а також забезпечує поглиблене вивчення окремих предметів інваріативної та варіативної складових освітніх програм.[3] На практиці МРЦ включають в себе навчальні кабінети, виробничі майстерні, лабораторії, комп'ютерні класи, спортивні майданчики та басейни, шкільні автобуси, учнівські теплиці та різноманітні навчальні транспортні засоби.

Менш ніж за 3 роки існування мережі МРЦ на території України була доведена їх вища ефективність у порівнянні з міжшкільними навчально-виробничими комбінатами, які можна вважати попередниками МРЦ в якості додаткової навчальної бази. Таким чином, МРЦ слід визнати успішною новелою в українській освіті, однак не в ДПП.

Фактично ДПП у формі ресурсних центрів в Україні досі не здійснюється – існуючі МРЦ діють переважно на комунальних засадах, а залучення до них ресурсів приватних осіб на умовах ДПП не відбувається. Проте, можливість МРЦ співпрацювати у рамках ДПП для здійснення своєї статутної діяльності прямо передбачається пунктом 8 Розділу I Положення про МРЦ.

Потенційно ДПП у формі ресурсного центру може реалізовуватися двома шляхами:

- 1) шляхом спільного створення ресурсного центру державою та приватним партнером на підставі засновницького договору про створення ресурсного центра;

- 2) шляхом партнерства між приватною компанією та вже існуючим ресурсним центром державної/комунальної форми власності на підставі договору про ДПП (наприклад, договору про спільну діяльність).

Причинами незацікавленості як приватних партнерів, так і деяко державних/комунальних навчальних закладів у співробітництві на базі ресурсних центрів є як недостатня розвиненість інституту ДПП

в Україні в цілому, так і чисельні недоліки правового регулювання ресурсних центрів безпосередньо.

Першочерговим для розвитку ДПП у формі ресурсних центрів на території України є усунення у відповідному законодавстві прогалин, що перешкоджають формуванню повного уявлення про створення та діяльність ресурсних центрів різних форм власності та організаційно-правових форм, зокрема пропонується визначити:

- особливості правового статусу засновників ресурсного центру та навчальних закладів у складі ресурсного центру у формі освітнього об'єднання, галузевого комплексу,

- особливості відносин між навчальними закладами державної/ комунальної форми власності та приватними ресурсними центрами тощо.

Також пропонується ініціювати процес впровадження ресурсних центрів і в інші рівні освіти в Україні, розробивши положення про відповідні ресурсні центри (для коледжів, училищ, інститутів тощо). Створенню мережі ресурсних центрів на рівні професійно-технічної освіти слід приділити особливу увагу, так як партнерство саме щодо таких ресурсних центрів потенційно викликає найбільший інтерес у представників приватного сектору через його більшу наближеність до виробничої діяльності.

Таким чином, ресурсні центри є перспективною формою ДПП у сфері освіти і науки – вони є новітніми та затребуваними формами інтеграції ресурсів в освітньо-науковій сфері в сучасних умовах. Однак, для залучення до них приватних ресурсів на умовах ДПП, законодавство щодо ресурсних центрів потребує подальшого розвитку та вдосконалення.

Список використаної літератури:

1. Наказ Міністерства освіти і науки України від 9 листопада 2018 р. № 1221. Положення про міжшкільний ресурсний центр [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0063-19#Text>.
2. Закон України «Про освіту» від 5 вересня 2017 р. №2145-VIII [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, ресурсні центри, міжшкільні ресурсні центри.

Ключевые слова: государственно-частное партнерство, ресурсные центры, межшкольные ресурсные центры.

Key words: public-private partnership, resource center, interschool resource center.